

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fili.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scriitori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil., rândul cu litere garmond.

Situatia e coaptă...

Legea despre indemnizare a fost votată și din partea casei magnaților, în ședință ținută Luni după ameaz la orele 4. La vorbirile rostite a răspuns contele Tisza, ministrul-president, care deși era puțin indispus, cam răcit și răgușit, a ținut să-și spună cuvântul asupra situației și a făcut importante declarații, constatănd, că situația e acum coaptă pentru a ne gândi la pace, dar începutul trebuie se vină dela aceia, cari au provocat răsboiul și cari trebuie să vină la convingerea, că orice ulterioară vărsare de sânge pentru ei e zădarnică, pentrucă situația de acuma nu mai poate fi schimbătă. Conte Tisza a spus următoarele:

«Guvernul acesta, chemat de soarte se împlinească misiunea sublimă, dar grea, de a reprezenta cauza națiunii maghiare în momentele mari de astăzi, e pe deplin conștiu, că națiunea maghiară, cu mic cu mare, fără deosebire de confesiune, naționalitate și partid, a dat atâțea semne despre iubirea de patrie, despre simțul de jertfire, despre puterea de viață manifestată în fapte, încât pe urma lor n'a remas pe seama persoanelor responsabile pentru soartea națiunii maghiare decât numai datorința sfântă de a valorifica în favorul națiunii manifestările puterii de viață, ascunsă în sânul națiunii.

Ilustri magnați! Răsboiul acesta nu noi l'am provocat; nu noi am fost aceia, cari am îndreptat atacuri în contra națiunilor, statelor, împărațiilor, cari trăiau în pace. Nu noi am fost aceia, cari am voit se răpim hoțește bucațile vii din corpul vecinului pașnic. Nu noi am provocat răsboiul; dar dacă a fost provocat, îl vom purta până la sfârșit, cu aceeași determinare, care a scris deja victoria până acumă pe steagurile noastre. Și dacă s'ar pune întrebarea, că pâna când va mai dura acest răsboiu, răspunsul meu ar putea se fie numai acesta: la întrebare *de ce răspuns aceia, cari au provocat răsboiul!*.. Noi vom purta răsboiul până nu va lua sfârșit atacul îndreptat asupra siguranței noastre, independenței noastre, mărimei noastre naționale. Vom purta acest răsboiu până nu vor înțălege dușmanii noștri, că orice continuare a răsboiului și de prisos, căci aduce numai suferințe fără scop asupra omenimelui, fără ca să-i apropie pe ei de scopurile dorite fie și numai cu un fir de păr.

Evenimentele cari s'au succedat pe câmpurile de răsboiu de un an și jumătate au făcut, ca situația se fie coaptă. Acum trebuie se fie în curat și dușmanii noștri, că nu pot să-și mai ajungă scopurile legate de atacurile lor. Pot se fie în curat și cu aceea, că învingerea noastră ne va aduce garanții pe seama siguranței noastre, dar nu învoală în sine atac îndreptat în contra esistenței celoralte mari puteri din Europa, cum ar

fi involvat învingerea lor în contrăesistenței noastre.

Orice continuare a răsboiului pentru ei e astăzi numai o vărsare de sânge cu totul fără scop, o risipă de forțe cu totul inopportună, care dacă reclamă, durere, și dela noi prețioase jertfe de sânge, fără îndoială că pune cu mult mai mari jertfe în sarcina părții care perde răsboiul, căci aceasta cel puțin în parte are se poarte și cheltuielile învingătorului. *Fiecare strop de sânge, care se mai scurge astăzi, în aceasta groaznică măsurare de puteri a națiunilor, e sânge vărsat în zadar, care strigă la cer și pentru care aceiai remân responsabili, cari au adus asupra lumii culte această lovitură îngrozitoare, cu scopuri de cucerire și nimicire, ascunse însă sub lozince îpocrite și cari nici astăzi nu vreau să-i pună capăt...*

Vorbirea contelui Tisza a fost viu aplaudată de magnații prezenți la ședință.

Un rege nenorocit.

Scrisu ziarele mari, că regele Petru al Sârbiei e pe drum spre Italia, unde va fi adăpostit într'o vilă a cumnatului seu, a regelui Victor Emanuel. Acolo își va petrece restul zilelor sale. E tristă din cale afară soarta acestui rege, care și-a pierdut coroana, și-a pierdut țara, și-a pierdut armata, și-a pierdut poporațiunea, și acum e silnit se pribegiească prin țări străine, bătând pe la ușile altora, dar e o soarte pe care a meritat-o. Nu era de loc cu dreptate, dacă nu se întâmplă cu el aşa cum s'a întâmplat. Soarta pe care o îndură azi regele Petru nu este decât pedeapsa ce i se cuvine pentru păcatele lui de altădată. Poporul sărb, și numai poporul, trebuie să deștepte compătimirea tuturor, nu însă și regele seu! Poporul are singura greșală, că n'a băgat de seamă, că anumite acte, făcute de conducătorii săi, erau făcute în interesul poporului sărb.

Orice popor, ce are conducători de rea credință, cari acopăr adevărul, se expune la cele mai mari nenorociri. Așa este cazul poporului sărb. Faptele trecutului sunt în mintea tuturor. Într'o noapte din luna Mai 1903 o crimă înfricoșată s'a petrecut la conacul din Belgrad. Regele Alexandru și regina Draga au fost asasinați de soldații lor.

A doua zi Petru Caragheorghevici, sufletul conspirației, nepotul lui Caragheorghe, a fost proclamat rege al Sârbiei de către scupcina din Belgrad. Crima a rămas tradiția de familie a Caragheorgheviciilor, căci Caragheorghe, înainte de a fi un revoluționar sărb, a ucis pe tatăl său, după cum ne asigură marea Enciclopedie franceză. Și apoi după o viață plină de aventuri s'a retras în Rusia, unde a murit. Iar urmașii săi au rămas până azi clienții Rusiei pentru tronul sărbesc.

Nu este nici un secret pentru nimeni, că crima dela Belgrad din Maiu 1903 s'a făcut din ordinul și în favoarea Rusiei.

Care era situația politică a Sârbiei la 1903? Pe tron era regele Alexandru Obrenovici, fiul lui Milan. Nenorocirile lui Milan și ale fiului său Alexandru au venit din pricina reginei Natalia, care căt a fost în Sârbia a făcut politică moscovită, în opoziție cu politica lui Milan și a fiului său Alexandru. Aceștia au urmat o politică de prietenie cu Austro-Ungaria. La urmă regina Natalia a fost isgoită din Sârbia.

Rușii, cari nu puteau îngădui o politică antirusească, s'au pus pe luncru. Ceeace nu puteau face la lumina zilei, au organizat în întuneric. Un complot militar s'a alcătuit contra regelui Alexandru. Motivul găsit pentru a solidariza pe conjurați a fost foarte simplu: că regele Alexandru a luat de soție pe Draga, ce nu era de rangul său!..

In o noapte de Maiu 1903 regimenterile, ce păzeau Belgradul, cu soldații beți, conduse de ofițerii conspiratori, au pătruns în conacul regal, au măcelărit pe regele Alexandru și pe regina Draga, iar corpurile lor tăiate în bucăți au fost aruncate pe febrastră la câini.

Un mormânt ce se indică ca a lui Alexandru și al reginei e numai de ochii lumii, în adevăr martori la acea înormântare n'au fost.

După această crimă înjosoatoare, capul conspirației, Petru Caragheorghevici, care în noaptea crimei aștepta rezultatul în Semlin, și-a făcut a doua zi intrarea în Belgrad, ca rege al Sârbiei. (După alții s'ar fi aflat în Belgrad chiar și pe vremea sevârșirii crimei și dela fereastră controla executarea planului făcut de el.) Astfel Petru Caragheorghevici cu conspiratorii au pus mâna pe conducerea Sârbiei. Anglia multă vreme n'a recunoscut pe regele Petru, socotindu-l ca ajuns rege printr'o crimă.

Timpul trecând, faptele s'au uitat. Mai mult: împrejurările au făcut, că în urma răsboiului balcanic Sârbia și-a îndoit teritorul și populația. Cu modul acesta regele Petru devine un adevărat erou național sărbesc, și dacă n'ar fi avut legături criminale cu Rusia, așa ar fi fost și așa ar fi rămas.

Regele Petru, ținând socoteala de vîrstă lui și de starea sănătății lui, ar fi fost foarte mulțumit să închidă ochii, lăsând urmașilor săi Sârbia croită și alcătuită de sabia sa în 1912 și 1913.

Diplomația rusă și societățile pan-slaviste însă nu se puteau opri aci. Așa am avut asasinatul dela Sarajevo, dela care au pornit toate nenorocirile sărbesci.

In 1914 Sârbii au avut norocul nebănuit de a împedeca invazia austro-ungară. Dacă regele Petru ar fi fost căt de puțin stăpân pe actele sale, ar fi înălțurat catastrofa Sârbiei din ultimele două luni.

In adevăr, nimic n'ar fi micșorat gloria militară și politică a Sârbiei, dacă regele și guvernul sărbesc în Septembrie trecut ar fi făcut pace cu puterile centrale.

Dar conducătorii Sârbiei nu puteau face pace, fiindcă nu le permitea Rusia, și regele Petru nu putea refuza sacrificiul său și al țării sale pentru interesele moscovitilor.

Secretul faptelor, dacă se cercează cu băgare de seamă, e foarte simplu. Regele Petru în durerile sale fisice și sufletești trebuie să-și amintească în continuu de crima din Maiu 1903!..

A treia luptă dela Isonzo.

Era de prevăzut, că într'un conflict dintre monarhia noastră și Italia, — la Isonzo se vor da primele lupte, pentrucă Italianii numai pe acolo își pot deschide drumul spre Triest, idealul lor național, și spre Laibach, pentru a putea înainta spre Viena. Și de aceea, tocmai aci s'au făcut și din partea monarhiei noastre cele mai bune întărituri din bună vreme, întăriturile, cărora este a se mulțumi, că patru ofensive desperate italiene au fost respinse până acumă de trupele austro-ungare foarte neînsemnate pe lângă trupele aruncate în foc din partea dușmanului. Căci patru lupte mari s'au dat până acumă la Isonzo: *Prima* a ținut din 28 Iunie până la 6 Iulie, când s'a terminat cu catastrofala nimicire a armatei a treia italiene, *a doua* s'a început în 28 Iulie și a durat tocmai zece zile, iar Italianii au perdit în ea, ca și în cea dintâi, peste o sută mii de morți și răniți, *a treia* s'a început în 13 Octombrie și s'a terminat în 3 Noemvrie cu o perdere de 150.000 pentru Italiani, iar *a patra* s'a continuat cu îndârjire până la 7 Decembrie, fără nici un rezultat pentru Italiani, cari în această luptă din urmă au avut 70.000 de morți și răniți. Perderile Italianilor în toate aceste patru lupte dela Isonzo, unde repetăm, trupele noastre au avut în față lor trupele întreit, împătrit, ba de multeori înzecit mai numeroase, se urcă la 600.000 morți și răniți și nu se pot lăuda Italianii cu cucerirea nici macar a unei palme de loc. Dintre toate, lupta *a treia* se pare că a fost cea mai înverșunată. Raportul oficial despre decurgerea ei sună astfel:

A treia luptă dela Isonzo a început în 18 Octombrie, într'o zi prea frumoasă de toamnă. Soarele vârsa strălucirea sa blândă asupra ținutului dela Goriția, când deodată pe la amiază au început să bubui tunurile Italianilor. Proiectile de toate calibrele au învăluit curând poziția noastră în fum și aburi: unele au explodat în oraș, altele pe drumurile din Rosenthal și din St. Peter. Orașul Goriția stătea sub foc concentric. Artleria noastră răspunde din când în când, cruceanu și muniția. Mai multe zile ne-au

bombardat astfel Italienii, cu deosebită înverşunare după amiazi, pentru ca să mai slăbească cătră seară. La început infanteria lor nu ataca, numai patrule se apropiau de poziții, spre a tăia barajile de sărmă, sau spre a pune mine, ceeace nu reușau niciodată, dată fiind vigilența soldaților noștri. Pe Podgora a reușit un ofițer italian să se tupleze prin cele baraje până în tranșeu nostru înaintat, unde după o scurtă apărare fu luat prizonier. Mulți soldați cari veneau ca patrule aveau scuturi și coifuri de oțel, de proveniență franceză. Ici colea înainta și infanteria, în formațiuni rare, cu scopul de a ne sili să întărim garnizoanele pozițiilor noastre. De căteori credeau, că au atins acest scop, artleria lor trăgea fără milă din cele mai grele calibre.

Linia de apărare din jumătatea sudică a capului de pod dela Goriția zace pe malul östic al râului Isonzo, jumătatea nordică pe malul vestic; aceasta din urmă e muntoasă, cea dintăi e săs. În lupta a treia de pe Isonzo toate atacurile serioase ale vrăjmașului se îndreptă contra pozițiilor noastre din vestul râului Isonzo, dela cari erau depărtate de 1500 până 2000 de pași. Muntele Sabotino formează punctul de sprijin din aripa dreaptă, Podgora pe cel din aripa stângă. Intre acești doi stâlpi hotărniți ai frontului nostru se întinde complexul de înălțimi dela Pevma și Oslavija. Pe când Podgora închide, în lungiș, ca un zăvor orașul Goriția, muntele Sabotino cu partea sa îngustă stă chiar în poziția noastră, dosul său scăzând ca înălțime delă pozițiile noastre încolo ajunge departe în țară dușmană. Amândoi munți, la început numai muntele Sabotino, erau țelul întăriu al atacului italian. Tufișurile lor dese și joase, cari acopăr coastele sale pietroase, erau curând arse. Fumul gros al tufișurilor arzânde, al proiectilelor explodate și al bombelor de gaz crăpate, acoperea mereu acel munte nefericit. Insă fără șovăire trupele noastre au ținut piept; căcănd Italienii atacă muntele Sabotino în noaptea spre 23 Octombrie, ei fură respinși cu pierderi săngeroase. După amiazi au repetat atacul, reușind să pătrundă în pozițiile noastre. Seara dușmanul fu alungat cărăsi; el a lăsat în mâna noastră 2 ofițeri și 216 soldați ca prizonieri. Atunci Italienii au bombardat muntele cărăsi cu artleria cea mai grea, în modul cel mai înverșunat. Apoi trecuță cărăsi la atac. Aceasta s'a întâmplat de douăsprezece ori. Totdeauna înzădar. Numai odată au pătruns până într'o bucată de tranșeu, din care însă i-am

alungat cu ușurință. Ei încercă să se adune cărăsi la atac, într'o adâncitură aproape de pozițiile noastre. Căteva bombe de calibrul 30-5 cm au fost deajuns: din acea adâncitură n'a mai înaintat nimic, dar nici nu s'a intors nimic. Hecatcombe de oameni au jertfit Italienii pentru posesiunea muntelui Sabotino. Pe câmpul de atac al acestei înălțimi, într'o lățime de abia 2000 metri, s'au putut număra nu mai puțin de zece regimenter, cari înaintaseră în această a treia luptă dela Isonzo împotriva puterilor noastre, slabe în comparație cu ale lor. Încă în afară de sfera de tragere a infanteriei noastre fură decimați Italienii de artleria noastră strălucită; dacă veniau până la baraje, atunci îi loveau aruncătorii noștri de mine și granatele de mână; retrăgându-se în sfârșit, cădeau jertfă mitralierelor noastre. Curând s'au convins dușmanii, că muntele Sabotino nu se poate cucerii. De aceea mutără centrul atacului lor asupra părții sudice a muntelui Podgora. După un șir de atacuri îndărjite, cari s'au prăbușit, mulțamită acțiunii excelente a artleriei noastre, cu pierderi mari pentru dușman, au pătruns în sfârșit în seara de 26 Octombrie într'o bucată de tranșeu, pe care au recucerit-o în noaptea viitoare bravii noștri dalmatini. Însă cu o îndărjire ne mai potență repetă Italienii atacurile lor contra părții sudice a Podgorii. Zilnic veniau până în tranșeele noastre; zilnic erau cărăsi alungați din ele. Nenumărate cadavre arătau drumul pe unde trecuseră coloanele lor la atac și se retraseră apoi. Sudul Podgorii devine măcelăria cea mai săngeroasă din lupta a treia de pe Isonzo.

La greutățile luptei s'au adăogat și cele ale timpului: dela 27 Octombrie înainte ploua mai neconvenit. În vîntul luptei se amesteca plescătul ploii și tunetul furtunilor dese. Neguri dese aruncau văluri nepătrunse asupra terenului luptei. Tranșeele din pământul cleios al Podgorii, sfârmate sau prea largite de proiectile artleriei grele, formau un noian de noroi. După spusele prisonierilor, Italienii treceau în lipsă de scanduri peste leșuri, pentru ca să nu se scufunde în pământ.

Pe când se petreceau luptele crâncene de infanterie în sudul Podgorii și pe Monte Sabotino, artleria italiana bombardă celelalte părți ale capului de pod împreună cu orașul Goriția. Spre acest scop a întrebuită dușmanul și proiectilele de marină de 30-5 cm, cari au o lungime de 120 cm și o greutate de 400 kilograme. Afară de aceasta, mai aruncau

bombe asupra orașului din aeroplane și baloane.

De vreme ce jertfele săngeroase ale vrăjmașului pentru posesiunea lui Sabotino și a părții sudice a Podgorii fuseseră zadarnice, a căutat să dobândească succese în alte locuri ale frontului de pe Isonzo. Într'un avânt înfuriat a atacat partea nordică a Podgorii. De șase ori după olaltă porină cetele sale la asalt, de șase ori fură respinse de apărători cu granate de mână, și când au pornit pentru a șeptea oară și au suferit cărăsi pierderi nimicitoare, restul Italienilor (1 ofițer și 96 soldați) aruncă armele și se predără. Atunci am numărat înaintea unui singur batalion 800 de leșuri.

Pe Oslavija cuceriră Italienii un tranșeu. După un contra-atac mare, esecuat în cea mai mare parte cărăsi de bravii dalmatini și pregătit în mod strălucit de artleria noastră, am ajuns cărăsi în posesiunea întregii poziții dela Oslavija, prinserăm un batalion de bersaglieri, împreună cu comandanțul lor, și capturărăm cinci mitraliere.

Eșecurile de până atunci, enormă risipă, fără de folos, de oameni și muniție, au silit pe contrar să sita atacurile sale cel puțin pe câțiva timp. A treia luptă dela Isonzo era terminată. Victoria a fost pe partea noastră. Nici un petec de pământ n'am pierdut. Câmpul dinaintea poziților noastre e sămănăt cu leșuri, spitalurile Italiei sunt pline de răniți, 39 ofițeri, 1698 de soldați și nenumărat material de răsboiu era prada noastră.

Dacă se va scrie odată istoria acestui răsboiu, atunci se va putea ceta despre tainica și perfecta colaborare a acelei mașinerii uriașe și complicate, care e o armă în luptă. Istoria va povesti despre exploatarea genială a puterii de luptă a tuturor trupelor și întocmirilor; nicări nu stăteau de geaba, dacă se simțea lipsa lor în altă parte; nicări nu săngeră o trupă în zadar, sau fără scop; nicări nu au arătat lupte efecte, ce nu s'ar fi întrezărit dinainte. Totdeauna au fost la îndemâna rezerve de oameni și material acolo, unde cereau evenimentele. A treia învingere de lângă Isonzo a fost o îmbăndă a conducerii noastre prevăzătoare.

Dar totuși! Ce ajută gândul cel mai bine meditat, spiritul cel mai genial al unei voințe firme, dacă lipsește în trup puterea și perseveranța esecării; ce ar ajuta cea mai bună conducere, dacă soldații n'ar avea puterea, curajul și perseveranța ese-

cutei. De aceea: Dacă odată va confieri lumea lauri pentru lupta a treia dela Goriția-Isonzo, ea îi va pune deopotrivă pe fruntea comandanțului ca și a celui mai simplu soldat. Acum să-i pomenim cu venerație și duioșie pe aceia, cari au căzut aici, pentru ca să fim învingători: Austriaci de toate limbile, cu frații lor Unguri, au jertfit viața lor în floare pentru mărirea patriei lor mari. «Ei au murit și au devenit nemuritori».

Răsboiul.

La frontul răsăritean a fost pe unele locuri duel de artlerie și ciocniri mărunte, în general însă situația e tot cea veche. La frontul dela apus Francezii au atacat cu puteri însemnante pozițiile Germanilor, unele au fost cucerite, dar în parte au fost earăsi reocupate de Nemți, în 21 Decembrie, iar restul în 22 Decembrie, cu pierderi mari pentru Francezi, dintre cari 25 ofițeri și 1530 soldați au ajuns în captivitate.

La frontul italian e foc de artlerie pe linia întreagă. Asupra capului de pod dela Tolmein a fost îndreptat un atac vehement, care însă s'a prăbușit.

In Muntenegru trupele austro-ungare înaintează, deși cu mari greutăți. La Ipec s'au mai găsit 69 de tunuri sărbăsti, cari au fost îngropate în pământ. Se crede, că se vor mai afla și altele.

Spre canalul Suez înaintează trupe numeroase turcești. S'au întâmplat mai multe ciocniri în Egipt, între trupele engleze și cele turcești, provăzute cu cele mai moderne tunuri.

NOUTĂȚI.

Noul director din Brașov. Delegațiile școlare din Brașov intrundu-se Vineri, săptămâna trecută în ședință, au ales cu unanimitate de voturi pe domnul profesor Dr. Iosif Blaga director al liceului nostru din Brașov, în locul regretatului Virgil Onițiu, iar consistorul nostru arhiecean, în ședință școlară din urmă, a întărit această nimerită alegere.

Diefa țărilor a tinut ședință formală Marti, în 21 Decembrie, pentru a lua în optimă hotărâre cesei de sus, iar proxima ședință meritocratică a fost anunțată pe 3 Ianuarie 1916, când se va lua în desbatere proiectul de lege despre înființarea băncii centrale, care va fi combatut cu energie din partea opoziției din dietă.

Verbi apoi aşa de frumos credincioșilor săi despre ea în Dumineca următoare și li rugă să dărănească fiecare ce poate, ca să poată pregăti o altă cruce, mult mai frumoasă decât aceea de gorun, căci săa se cuvine doar același, care a răscumpărat cu prețul săngheli său lumea noastră păcătoasă.

Și bietii pescari săraci din Saint-Vale se contribuie cu ce avură Văduvele Ișii dărănește și inelele: amintire scumpă a unor vremi cu farmec. Astfel duhovnicul Truphème ne merse în curând în Abbéville, unde comanda o cruce minunată. Pe lemnul său în negru ca diamantul strălucăea aşa de frumos literile de aur: I. N. R. I. După un timp de două luni și văzură din nou credincioșii din Saint-Vale se lăsă cel vechiu.

Dar Mantuitorul păresi și crucea a cea scumpă, ca pe aceea de gorun. Cand săa duhovnicul minunea, căză la genunchi în fața altarului și se rugă aşa în genunchiat vreme multă multă.

Vesteau minunei se răspândi în grabă prin părțile acelea și femeile din Amiens pornevă colectă pentru Mantuitorul din Saint-Vale. De hîneciul său să se pună parale de prie capitale; femeia ministrului maritim să trimise o înmă de aur, impodobită cu diamant lucitor. Un mîiestru genial din stradă Saint-Sulpice a frumoasei capitale pregăti pentru suma colectată în timp de doi ani o cruce numai și numai de aur impodobită și bătută cu petri scumpe, de strălucăea ca soarele în zilele de vară, pe care o și sănătări cu multă pompă și alău, chiar

FOISOARĂ.

Minunea oceanului.

După Anatole France, de Aurel Nan.

În anul acela periră în mare mai mulți dintre Saint-Valerienii porniți la pescuit. Valurile mari le aruncă la lângă cadavrele invinuite și oamenii le săză și aruncă, dimpreună cu rămășițele luntrilor sfârmate. Nouă zile întregi înaintă fără intrerupere pe drumul tepis ce urcă la biserici, convoiul sacerilor purtate pe umeri, și nouă zile întregi se legănară la urmă lor duioase văduve tanărătoare. Să se părea că se ridică femeile biblice, femeile fedurărate și plângătoare din noaptea întunericului.

Il asezără și pe Lencă și pe fiul său Desire, în barca templului, sub boltitura minunată, de care atârnaseră pe vremuri ei, în cîstea Maicii Preacurate, o luntre complet aranjată. Să Guillaume Truphème, duhovnicul dia Saint-Valery, și binecuvântă cu evlavie, apoi rosti cuvintele:

— Oameni mai cinstiți și creștini mai buni decât acești răpausăti nisi cănd nu se asezără în sinul pământului sfînt, ca să aștepte acolo în pace judecata Domului.

Să în vreme ce să prăpădiră pe apele din jurul lărmilor bărci mai mărunte, în largul urig al oceanului se scufundă vapoare mari, puternice și nu mai era zi să săză de Dumnezeu, la care apa să nu fi aruncat la grame căte-un schelet de vapor,

Se fotampă în o dimineață, că copiii, cari văsleau cu bărcile lor ugoare în jurul tărâmului, zărișă o față omenească plutind pe luciu anei.

Era ch'pul cioplit al Domului nostru Iisus Cristos în mărime omenească. De pe lemnul său tare, colorat cu multă dibăcie de o mână măeastră, radia seriositatea, puterea profetiei și inspirației a unei opere antice. Să Fiul cel sfânt al Domului plutea acolo pe ape, cu brațele latinește. Copiii îl traseră la lângă și îl duseră în Saint-Vale și cunună de spini îl încingea fruntea și în palme și picioare se vedeau răsu de bine locurile cuielor. Crucea însă și cuiele lipseau. Brațele și-le tineau latinește, ca și cum ar fi voit să binecuvânte multimea, ca și cum ar fi voit a se jertfi și acum pentru ea: era curat aşa, cum îl văzură Iosif din Arimathea și mironosițele când îl îngropă.

Predară duhovnicul ch'pul minunat și el le grăi în găsul său cel bland:

— Aceasta este chipul Mantuitorului; el e operă antică și acela, din mânile căruia esise el, fără îndoelă e putred de multă vreme. Neguțători amienzeni și parisieni vând cu prețuri scumpe chipuri de acestea antice și trebuie să recunoaștem că ele se pot mândri cu multe calități frumoase. Mie însă îmi saltă înima de bucurie la gândul, că Mantuitorul a venit cu brațele deschise în Saint-Vale și astfel e limpede doar, că a voit să binecuvânte greu incercata sa turmă născăjît, arătându-ne semnul, că-i este plină înima de milă față de oa-

menii aceia brevi, cari cutrera mările, chiar eu primejdia vieții lor, căci el e Domul, care urba ne vremuri pe spatele ane or ca pe neat și binecuvânta corabia lui Petru.

Duhovnicul Truphème așeză apoi cu evlavie ch'pul Mantuitorului pe giugiu alb al altarului și merse la teslarul Semerre, să comande cruce mândră de gorun pentru el.

Când sfârșă bătrânu lucrul crucii, bătrânu și Mantuitorul cu cuie nouă pe lemnul ei și îl aseză cărău și grăjă mare pe iconostasul împodobit cu flori mirosoitoare. Atunci văzură numai milă și compătimirea ce-easă ce se resfătu în o hîi săi umede și un moșneag, care a fost de față la așezarea crucii, spunea, că s'ar fi seurs și o lacrimă, se-nină ca rouă cerului, pe față Mantuitorului.

Când intră în z'ua următoare duhovnicul cucernic în biserică, să săvârșească sfanta liturgie, rămase uimit văzând că-i goală crucea de gorun de pe iconostas și sfîl, că pe altarul nins de floră chipul Mantuitorului. La sfârșitul liturgiei chemă înălțată pe teslar și-l întrebă, că de ce desprinse de pe cruce pe Mantuitorul. Teslarul rămase uimit și spuse, că el nici nu s'a mai apropiat de atunci de cără Domului. Întrebă apoi pe rând pe cantăreți, pe crâsnie și pe altii, și toti îi spuseră, că și nu cunosc n'mic din toată întâmplarea. Să convinse în urmă duhovnicul, că n'a intrat nîmă în biserică din clăpușă și așezără pe inconostasul împodobit cu floră crucea Domului. Ii părea minunată această întâmplare și începu a medita înțelepțește asupra ei, îi preocupă și sufletul și înima. Să le-

Răniți aduși în țară. Ministrul ungar de horezi a luat măsuri, ca soldații din țara noastră, care zac în spitale austriace și pot să fie transportați fără pericol pentru sănătatea lor, să fie aduși acasă. Pe seama ostașilor bolnavi de plumbă se întocmesc în Ungaria două sanatorii.

Fabrici române de muniție. Seriu zileare din București, că sunt făcute toate pregătirile, pentru că cel mult în 15 zile se fie deschise și să-si înceapă funcționarea patru fabrici noi de muniție, ridicăte în Ciurel și la Dudești, aproape de București. Se vor ocupa cu furnizarea de muniții și esplosibile de toate categoriile.

Dor de pace? A făcut mare senzatie faptul, că fostul ministru de justiție al Rusiei St. Boglovov și fostul ministru rusesc de interne Maklakov, cam în același timp au publicat declaratiuni în două foi rusești, că nu înțeleg, de ce poartă Rusia răsuflare cu Germania, când sunt avizate să trească în bună înțelegere? Rusia ar trebui deci să se gândească serios la legarea unei păci separate! Declarațiunile au apărut cu voca cenzurii, care în Rusia e foarte severă.

Comandant suprem în Balcani. După zileare din Italia, planul acțiunii răboinice din Balcani va fi comandat de înșes generalișmul Joffre. Consiliul de răsuflare al împăratului înțelegeră la înșesinat en masse această plan. Astăzi comandantul Sarrail, că și statul major englez italian și sărbătoare au să fie subordonată lui Joffre.

† **Vasile Orășan,** paroh gr.-or. în Mureșanacob, preot distins, membru al seau-nului protopresbiteral, membru ordinari al Asociației pentru literatură română și cultura popularului română, membru în congregația comitetului a com. Alba-Iulia, după luring și gădele suferințe a decedat în 17 Decembrie n. 1915 în vîrstă de 74-lea de viață, al 42-lea de profesie și al 49-lea al fericitei sale căsătorii. Răsușile sale părintești s-au reșezat spre vecinie repaus în 19 Decembrie n. 1915 la 12 ore din zi, lângă biserică gr.-or. din Mureșanacob. O dăhură scăzută în pace!

Dar generos de pe câmpul de luptă. Domnul Ioan Malaiu, c. și r. locotenent al reg. 2, compania 13 (Feldpost 43), a binevoită a dărui 20 cor. la fondul episcopul Nicolae Popescu pentru masa învățătorilor meseriași. Pețru acest dar generos exprimă sincere mulțumiri: V. Tordășian, președintele Reuniunii meseriașilor săbișoari.

Peregrinii păcii. Vaporul danez Oscar II. a sosit cu membrii societății pacifice americane, 60 la număr, sub conducerea lui Ford, în fundul din fiordurile norvegiene. Ford a declarat reprezentanților presei, că societatea va sta către trei zile în Cristiania, Stockholm și Copenhaga. Apoi pleacă la Haga, să se întâlnescă cu amicii păcii din Elveția și Spania. În statele beligerante năre de gând să vină. Mister Ford nu spunea că înfișă reprezentanții oficiali ai statelor neutrale, dar crede că va izbudi să formeze unionea neutrală, care va influența și pe amicii păcii din statele aliate în răsuflare. Sperăm, zice Ford, că rezultatul osteneșilor noștri să fie înfișarea biroului de pace la Haga.

Pentru săracii meseriașilor noștri. La darurile de Crăciun ale Reuniunii meseriașilor săbișoari au mai dărui: Venerabilul Consistorie și hîdiecezan din Sibiu, 25 cor.; doamna Iustina Dr. Sândeau n. Brote, 10 cor., și Ana Dr. Marienescu n. Brote, 5 cor. Adevărad și la alți generași contribuvenți, aducem sincere mulțumiri pentru darurile înscrise. Pentru comitetul Reuniunii meseriașilor săbișoari: Vic. Tordășianu, președintele; St. Duca, notar.

Tezaurul statului sărbesc. Gazete italiene scriu, că tezaurul statului sărbesc, în sumă de 18 milioane de franci, s-a transportat cu un vapor dela Salonic la Marsilia și de aici la Paris în banca franco-sârbească.

Greutățile financiare italiene. Ca să portă răsuflare, trebuie să numără soiuri mulți, ei și multe parale. În seara din urmă a săptămânii italiene, la desbaterea provizoriului bugetar, unul dintre senatori a declarat, că deficitul Italiei trebuie să răstea șase miliarde de lire. Cheltuielile de răsuflare consumă din venitul său al jumătățea căstigului întregi posorațiuni. Prin sării, în vremea mai nouă, s-a creștuit cu o sută de procente. Dar cu astfel de reforme nu se pot spăra venite mari. Aceasta se va vedea și mai bine după răsuflare. Emigrările, lipsa de capital, miseria de căsuți, sarcinile dărărilor, scăderea capacitatii consumatorilor vor principia statului, toate deodată, greutăți uriașe. Tot în același sens au vorbit și alți senatori. — Provizoriul s-a primit în votarea secretă cu 147 voturi pentru, și 16 voturi contra.

Inundări în valea Borgoului. În Borgo-Susani, cum se spunea *Bistritzer Zeitung*, erau a patruzești în numeroasa locuință, către dintr-unul s-au prăbușit în valuri. Dromuri și poduri s-au stricat. În Borgo-Bistrita potrivul a matură zace căldără. Cătunul Cobîta a rămas către zile cu totul izolat de lume. Mult au suferit și atât comune din partile acestea ale Ardealului de nord. Un mare nedorocire a fost imprejurarea, că în partea locului se aflau staționări militari, cări au dat mană de ajutor cu voie și noaptea în toate satele primejdiate de inundație. Soldați merită laudă și recunoștință pentru munca și osteneala dovedită și la această ocazie. Drumurile, unde comunicarea fusese întreruptă, s-au reparat după sub conducerea securității a locotenentului Germ. k.

Anunț. Dela magistratul orașului nostru primul urmărcăș: Supușii austro-ungari, lipiți de mijloacele subsistenței și filii lor, acum în Germania, să să dorească să intreacă în patrie, primesc favorosă de a călători gratuit cu trenurile căilor ferate germane (cu excepția liniei bavareze). Această favorare se poate a realiza pe temeul unui certificat dela consulatelor respective austro-ungare din străinătate. Refugiații galbeni în Germania se bucură de aceeași favorare. Pe linii căilor ferate bavareze, căi interesări pot să călătorească cu prețuri reduse pe jumătate. Călătoria gratuită (pentru persoana și bagaj) nu se raportează la cei în teritoriul în străinătate: aceștia vor fi transportați acasă cu cheia la găvera lui lor. Supușii austro-ungari, fără averi în trecerea lor prin Germania, se împărătesc de aceleși beneficii.

† **Ioan Diculescu,** pensionar, fost membru al comitetului bisericesc și politic, dușmanul suferințe, a înzestat din viață Joi în 10/23 Decembrie 1915, la 4 ore a. m. În etate de 58 ani. Răsușile sale pământești se vor aseza spre veciniea odihnă Dumineacă, în 18/26 Decembrie 1915, la 11 ore a. m. în cimitirul bisericii gr.-or. din Suceava. Fie-i înțărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Transportul de lapte. În parlamentul Statelor Unite s'a înaintat un proiect de lege, unde se cere ca guvernul acestor state să trimită, în tot timpul căduse răsuflare în Europa, un vas de răsuflare, care să însoțească vapoarele cu lapte destinat Germaniei. Oamenii elui și Americei sunt supărați pentru neîndurarea Angliei, care îi opresc importul laptei și Germania, menit pe seama copiilor Indieni, areea americană rostită pe față sporește cu fiecare zi. Dar toata vorbelor înțează tot nă atins înimile de cremene ale britișorilor.

Teatru.

Sâmbătă, în 25 Decembrie, la 3 ore după amiază: *Liliacul*, opereta de I. Strauss; seara la 7 și jumătate: *Drotarul* (Der Rassentheater) opereta în 3 acte de F. Lehár.

Duminică, în 26 Decembrie, la 3 ore d. a.: *Frumoasa dela mare*, farsă muzicală; seara la 7 și jumătate: *Imprăjurul iubirii*, opereta de O. Straus.

Luni, în 27 Decembrie: *Fata muzicalului*, opereta de G. Ianno.

Cărți și reviste.

Siluete. Poezii de I. Brăguță, Sibiu. Tipografia și dieceza, 1915. Un volum de 107 pagini. Prețul 2 coroane. De vânzare la Libăria arhiepiscopală în Sibiu.

Dorul soldatului. Poezii din răsuflare, 1914—1915 de Cristofor Purcăreanu, sub ofiteri și r. Brăgoi. Editura Librăriei Ioan I. Giureu, 1916. O broșură de 32 pagini. Prețul 24 și lei.

Un răspuns.

De căteori mă întâlnesc cu dl Gh. Arz, preot ev. lut. în Cristian, totdeauna luăm în discuție valoarea diferitelor cărți germane apărute în anul din urmă.

In Berlin au apărut de multă vreme numeroase broșuri, care conțin predici potrivite, parte pentru poporul dela sate, parte pentru inteligență și meseriași.

Când am cedit un ciclu de 14 predici de răsuflare, lucrate de diferiți preoți și tipărită prima oară în o revistă bisericească sub îngrijirea predicatorului superintendent Hans von Lüpke, m-am gândit ca un preot dela sate sătăcă de folositor ar fi dacă să parute împărtășii cel puțin unele din ele și preoțimii noastre.

Frâmantându-mă cu ideea prelucrării unei astfel de cărți, fără să vădă mă urmărea gândul că: oare de ce nu să scriu la noi predici de răsuflare originale? Cum de în restimp de 12 luni de răsuflare implinite au apărut abia patru predici prelucrate de dl prof. N. Bălan și un cleric, și altceva nimic!

Răspunsul nu-l găseam. Pe urmă am început în timp liber să preucru și să traduc tot ceea-ce am crezut că s-ar potrivii să devol să în predici ocazionale credincioșilor mei din Cristian.

Până aici n'am găsit nimic!

Rugat de prieteni buni de ai preoțimii să tipăresc într-o broșură o parte din predicele prelucrate și ținute în Cristian, am ascultat, convins, că fac un lucru bun, fără a avea nici o pretenție. Ba chiar și venitul cărții l-am oferit pentru orfanii ostașilor căzuți pe câmpul de luptă!

Abia s'a terminat însă tipărirea broșură, când dl Gh. Major absolviând astăvară cursurile de teologie a crezut, că e îndreptățit a se constitui de critic necriticător al muncii și jertfei mele.

Nu este de datoria mea a răspunde acestei critici, care m'a jignit prin tonul ei, ca și prin lipsa de obiectivitate. Am în urma mea o activitate pe care altii vor sătăcă de oportunitate, și pot să mărturisesc, că nu ambiția de a-mi «vedea numele tipărit» m'a îndemnat să public aceste predici, ci numai și numai folosul pe care-l vor aduce tovarășilor mei dela sate.

Inzădar să răzoilești deci dnul Gh. Major cu logica în mână și cu postulul «schitei»; din cele ce le-a scris, să vede că nu e competent în materie.

Discuția în jurul unei predici nu se face în tonul, de care să folosește dl Major, iar eu resping această dăscălare a unuiu, care se pare că nu e în clar cu valoarea pe care o au cuvintele.

Cristian, la 4 Decembrie 1915.

Const. Moldovan.

Note și impresii.

Oameni practici. Străinul: — Primarul din satul d-voastră nu zice nimic, când vă bateți, de vă spărați capetele?

— Ce să zică! Doar punem primar totdeauna pe cel mai bun băstăus din sat...

Din înțelepciunea altora. Mai usor se cădește o cetate în aer, decât o societate omenească fără credință religioasă.

Durerile mici vorbesc, durerile mari sunățesc.

Bogăția banului este adeseori piedica virtutii.

Nu-i sărac cel ce nărește tată, ci cel ce nărește învățătură.

Odihna de earnă la albine. Se vorbește adesea despre somnul de earnă al albinelor. Albinele însă nu dorm earnă, cum dorm alte animale, ci numai se odihnesc.

Când în zilele rei de toamnă nu se mai adună mierea, și când fructele sunt omorâți sau slungați din coșii, albinele se întocmesc pentru odihna de earnă. Albină regină la mijloc, se cățără una de alta, formând un mare strugur și astăpătă în poziția aceasta frigul iernii.

Albinele dela periferie, expuse mai mult frigului, își schimbă mereu locul cu altele din interiorul ghemului, tocmai indu-se astfel unele pe altele.

Se nutresc și earnă, dar eu mult mai putin. Trebuie ferite de or ce sgomot; căci părsindu-si odihna, consumă mai mult decat le trebuie și se bolnăvesc de disenterie.

Reglele Angliei călătorind peste canal. Calea regelui englez la front din Franța este împreună cu nu puțină primăjdie, având în vedere că submarinele deșmane stau mereu la pânde în canalul La Manche, ce desparte Anglia de Franță.

De căte ori regale George își manifestă dorința de a merge la front, se fixează o zi anumită pentru călătorie și se hotărăște portul, de unde se face plecare. Din acest port în adevărat pornește la zua fixată un vapor către Franță și străbate valurile cu maiestates evanđelice unui vas, ce poartă în sinul său capul încoronat al unui sevior englez. Dar regale George nu-i acolo — puternicul rege petrece deocamdată în Londra. Abia peste câteva zile, însă, căci în singur ereduoios, se duce aproape neobservat la o mică stație a unui port peșter folosit de vapoare, unde se joacă cam în smurgh. Un vaporul îl duce în Ierusalimă la bordul vaporului ce să gătească de drum. Aici regale este săptămată de ofițeri, cări îl insotesc la front.

Trecerea peste canal se face în timp de noapte. Lampile vaporului nu se pot zări. În saloul de fumat sătă regula cu ofițerii sălăjini și discută întărișările răsuflarei. Telegrafistul dela aparatul fără eșantă stă în continuă legătură cu stația de la malul englez și dela malul francez, — astfel rugă și primește mereu stiri de căte mai prospete din țară și străinătate. La somn nu se găndește nimănii în noaptea aceasta. În interiorul de jos al vaporului sunt 100—150 de soldați aleși pe sorană, oameni probați, cări în caz de accident nu și pierd firea și cunosc perfect toate unelele de salvare.

Pe largă luntrile obișnuite, vasul mai poartă o luntră cu motor, care într-o minută se poate întoarci, ca să funcționeze fără gres. Pretutindeni la vapor se găsesc bătrâni de salvare. Regale își are brâul propriu, căre se păstrează nelincat în apropierea sa.

Căpitănelor văzutui priveste întâi la două lumini mărunte, ce lumează înaintea la oarecare depărtare de vapor. Altele două sprezece pârschi de ochi cercetează mai departe în întuicime, și urmează vaporului pe laturi, la depărtări potrivite, ca două puncte negre, cări nu pot fi descovertă prin ochiul profan. Luminiile mărunte dinainte sunt două torpile, care erau la vaporul directie. Puantele negre, de laturile vasului, sunt două mici crucișătoare, cări stau mereu la distanță la spărarea vaporului. Îndărăt, la depărtare de o jumătate de milă, mai vine un torpilă. În avemenea cerc de siguranță se apropie regale Angliei de târmurul francez. Înălțate se ivesc malul, vasele însoțitoare păresc vaporul și revin numai atunci, când regale George își face calea întoarsă. Acuma atențunea lor trebuie să fie și mai încordată, căci lumea a aflat despre călătorie regale la frontul din Franță. Înălțarea se face în miez de noapte din portul dela Calais.

În zona de sfintele Pesta, în biserică din Saint-Vaugh. Acele însă, care nu respinsă de sine crucea sufrițelor în cearșaf morții, se pogoră și acum de pe crucea splendoarei și se reseză din nou pe giulgiul alb al altarului.

Ajum il lăsără scolo, ca să nu mai suvere cumva căstiga pânea cea de toate zile, trăea din mili oamenilor. Si îl iubeau oamenii, căci era stirghe săracul în largul lumii, nu avea de nimic și se purta săa de cîștigă cu toată săpura. Vorbelo său înțelegea să fie un valoros, căci era smintit.

Dh vnicul Tu hene rămase nimic. Credea că se poate. Si nici nu e mirare, că bățanul de mulți își rământă creierul cu minunea avență. Ești deci cu bățanii bisericei pe tărul mării unde spuse Petru cel smintit, că văzuse crucea Domnului.

Aflără sco'o nouă scanduri bătute cu cîștigă, ne care trebuie că le aruncări multă vreme valurile mării până sjurseră la tăr. Si scandurile acestea roase de apă formau de fapt o cruce.

Erau rămăștele urei bărci de mult nausfrigate. Pe una din ele se puteau distinge cu usură și literile: I. L. Nu mai începe nici o indoială. Scandurile erau resturi din ruinele acelei luntră

Nr. 892/1915 prot. (223) 2-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor arhidiecezan dela 1 Decembrie 1915 Nr. 11983 Bis. se publică concurs de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Mihail Păcală din parohia de clasa a III-a Șulumberg, protopresbiterul Agnitei, cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu această funcție sunt jumătate din toate venitele din parohie făsionate în coala B. pentru întregirea dela stat, afară de congruă, care compete întreagă parohului.

Cererile de concurs înzestrare în sensul legilor în vigoare cu documentele necesare, să se înainteze subscrizorii oficiu protopresbiteral în termenul susindicate.

Agnita, 5 Decembrie 1915.

Oficiul protopresbiteral ort. român al Agnitei, în înțelegere cu parohul și cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 894/1915. (222) 2-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor arhidiecezan dela 26 Noemvrie 1915 Nr. 10816 Școl. se publică concurs pentru întregirea postului de învățător la școală confesională ort. română elementară din Agnita, cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salarul legal, dela biserică și dela stat, solvabil în rate lunare anticipative.

2. Cvartir natural în edificiu școală și lemnale de foc trebuințioase.

3. Grădină de 600 m. □ din care 1/4 va trebui cultivată cu pomi, pentru care lucru învățătorul va primi o remunerație anuală de 200 cor.

Dela învățător se cere, pe lângă instrucția regulată în școală a elevilor, să țină în serile de iarnă de 2-3 ori pe săptămână școală cu tinerimea adultă, să facă producție cu elevii în presara hramului școală (Sf. Andrei), să înființeze cor cu care să cânte la sl. liturghie și pe elavii mai mari și destoinici să-i pregătească ca cu timpul să poată deveni cântăriți de strană, întru căt va fi posibil.

Cererile de concurs înzestrare cu documentele cerute de legile în vigoare, să se înainteze subscrizorii, iar concurenții să se prezinte în vreo Dumineacă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 5 Decembrie 1915.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 539/1915. (221) 2-3

Concurs.

Pe baza decisului Cons. Nr. 11.344/1915 pentru ocuparea postului învățătoresc din comună biserică Ludești-Costești se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, pe lângă salarul statorit de normele în vigoare. Salarul este asigurat prin ajutorul de stat, acordat deja, de care a beneficiat și învățătorul demisionat.

Concurenții să-și înainteze cererile întruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr.-or. în Orăștie și să se prezinte înainte de alegere la biserică spre a se face cunoștință poporului.

Orăștie, 30 Noemvrie 1915.

Vasile Domșa
protopop.

Nr. 853/1915 prot. (219) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a Covăs din protopresbiteral Agnitei, devenită vacanță prin amovarea fostului paroh Georgiu Borza, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs înzestrare cu documentele recerute se vor înainta subscrizorii.

Concurenții după prealabilă încreștere a protopresbiteralui se vor prezenta în vreo Dumineacă sau sărbătoare în biserică spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, 22 Noemvrie 1915.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 598/1915.

(218) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroh Amos Popescu din parohia de cl. III. Valea-Dosului, tracțul protopresbiteral al Abrudului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt, jumătate din toate venitele parohiei.

Cei ce doresc a ocupa acest post, să-și înainteze petițiile instruite conform normelor din vigoare, în terminul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezinte în vreo Dumineacă sau sărbătoare la biserică pentru a cânta, cuvânta eventual a celebra.

Abrud, 26 Noemvrie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școală noastră rom. gr.-or. din Fueș-Băgara (tractul Ilia), se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt:

- a) 400 cor. anual dela comuna biserică;
- b) 200 cor. anual ajutor din fondul cultural;
- c) iar restul votat deja dela stat, sub Nr. 37.028/1915;
- d) quartir corespunzător în edificiu școală;
- e) relut de grădină 20 cor.;
- f) 8 m. lemne, din care e a se încălzi și sala de învățământ.

Indatoririle învățătorului ales sunt toate cele cuprinse în normativele școlare.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și înainta rugările de concurs, în regulă instruite la oficiul protopresbiteral gr.-or. al Iliei, având a se prezenta înainte de alegere în biserică din Fueș-Băgara spre a cânta și a se face cunoscut poporului.

Fueș-Băgara, la 15 Noemvrie 1915.

Ivan Laslo m. p. **George Bota** m. p.
paroh-prez. com. par. notar.

Nr. 418/1915. (220) 3-3

Vidi:

Iulia-mureșană, la 25 Nov. 1915.

Dr. Ioan Dobre
adm. protopresb.

Cafea ieftină de Crăciun!

Firma noastră de import F. A. Degan în Flume (Postafiol nr. 163.) ne avizează că a primit un transport mare de cafea, deci o vinde cu prețuri tare reduse. Scrisă românește!

Nr. 1	Cafea Santos, aleasă și frumoasă 1 kgr.	4·80 cor.
" 10	Cuba fină, frumoasă 1 kgr.	5 00 "
" 14	Cuba cea mai fină 1 kgr.	5 40 "
" 15	Cuba mărgele aleasă 1 kgr.	5 40 "
" 16	Cuba specialitate 1 kgr.	5 80 "
" 24	Ceylon fină 1 kgr.	5 60 "
" 21	Iava aurie 1 kgr.	5 40 "
" 106	" Victoria" cea mai fină mixtură 1 kgr.	5 80 "
	1 kgr. Tea fină 15-20 cor.	
	5 kgr. se trimite cu poșta fără cost și vănumit prin rambursă.	(204) 9-10

Vestea din Olanda spune că se va urca prețul la cafea în mod ne mai auzit și multe calități vor lipsi. Provedeți-vă în timp pentru Crăciun, căci și să ajunge cu întâzire.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de răsboiu.

Rugăm preoțimile noastre să recomande această firmă cu ori și ce ocazie chiar și între străini,